

Vibeke Syppli Enrums tale fra 8. marts-tale

Taler

Vibeke Syppli Enrum
Aktiv i Kvindernes Liga for Fred og
frihed

Dato

8. marts 2026

Sted

Svendborg Krisecenter, Bobjergvej
29, 5771 Stenstrup

- 1 Tak for invitationen. Jeg kommer fra Kvindernes Liga for Fred og frihed.

Jeg vil tage udgangspunkt i en nyere undersøgelse hvor unge kvinder (16-24 år)
trives dårligere mentalt end andre. Det er desværre ingen nyhed – og det går den
5 gale vej. Siden 2010 er den mentale trivsel blevet værre.

Og det er på et tidspunkt hvor de skal skabe fundamentet for deres voksenliv.
Det er vores døtre, børnebørn og veninder jeg taler om. Det giver os en
forpligtelse, men hvad kan vi gøre?

10

I dag er et positivt indspark – en undtagelse? – med mange deltagere,
spændende oplæg, glæde og dans.

Først må vi dog finde ud af hvad problemerne er og hvorfor de er der?

15

Her er mange forslag lige fra den konstante konkurrence- og stressituation til
forkælede unge eller for meget curling. De sidste opfattelser deler jeg,
kvindefredsbevægelsen og mit parti, Enhedslisten, ikke.

- 20 Kigger vi rundt i verden er der flere forhold der må sætte alarmklokkerne i gang.
Jeg vil i dag pege på 3. Det er mine personlige valg, du har måske andre?

Først klimakrisen: Har vi passeret det der kaldes ”the tipping point”? Er det
25 alt for sent og har vi gjort alt for lidt for at redde kloden? Hvad med
industriandbruget? Er vores drikkevand allerede nu ødelagt?

Hvordan oplever de unge kvinder dette?

Det næste forhold: Vi lever i en kritisk tid. Folkemord i Gaza, krigen i Ukraine, der har vist at de afgøres af droner, præcisionsvåben og elektronisk krigsførelse, der rammer mere eller mindre tilfældigt, soldater og civile – eller er det så
35 tilfældigt?

Angrebet på Iran forværrer ikke blot ustabiliteten i Mellemøsten og minder os også endnu engang om at krig aldrig tilbyder holdbare, humane eller bæredygtige løsninger. Krig og vold skaber mere vold, der altid rammer de mest
40 sårbare.

Krig i Mellemøsten handler næsten altid om olie og sjældent om kvinder og børns rettigheder.

45 **Det 3die forhold:** Tvungen værnepligt for mænd og kvinder, næsten et år i trøjen og risiko for tvangsudsendelse. Det er nogle af de centrale elementer i reformen af værnepligten, som Folketinget vedtog i foråret 2025. En beslutning der stort set ikke har været et emne for debat og henlagt til et spørgsmål om
50 ligestilling.

Dette må påvirke kvinder men også mænd.

55 **Hvad kan vi overhovedet gøre?**

Verden er i en grundlæggende forandring – isæt ansporet af dem, der sætter den stærkes ret over internationale aftaler. Forslag om den europæiske atomparaply eller fælles nordiske atomvåben giver mig myrekryb. For få år siden ville sådanne
60 forslag have være utænkelige. Nu diskuteres de og flere danske politikere bakker desværre op om ideen.

At bruge atomvåben som forsvar hviler på en ide at den menneskelige natur er voldelig, og at kun muligheden for masseødelæggelse kan forhindre konflikt.
65 Historien fortæller os noget andet. Oprustning skaber mistillid, eskalering og i sidste ende en mulighed for krig. Vi kan allerede se sporene.

Derudover ved vi at radioaktiv stråling giver alvorlige påvirkninger. Særligt for

70 kvinder med ændringer i DNA'et, misdannelser hos fostre kræft, og andre
helbredstruende forhold. Det ved vi fra Hiroshima. Nagasaki, Chernobyl og
andre ulykker på A-kraftværker.

Hvordan tror vi det påvirker unge kvinder? Hvordan påvirker det alle kvinder?

75

Billigt er det heller ikke. Frankrig bruger omkring 20 milliarder kroner. Hertil
skal lægges etableringen ca. 50 gange større.

80 De penge kunne vi have brugt på en fælles velfærd, gratis sundhed, gode
uddannelser kultur og lokale fællesskaber!

Og der er noget at gøre både i hverdagen og på den politiske arena.

85 Vi kan se til Tyskland hvor omkring 50.000 unge protesterede imod
genindførsel af værnepligten. Sidst med en national skolestrejke den 5. marts.
Det er en invitation til empati, fælles menneskelighed og samlet styrke.

90 Vi fik lukket Barsebäck atomkraftværket tæt på København. vi gjorde det i
fællesskab med mænd, børn og forældre. Det var en fælles opgave og skabte
fælles oplevelser. Vi gik sammen, lavede bannere sammen, vi vandrede sammen i
det skånske land - og vi sejrede sammen.

95 Denne samhørighed gennem empati, organisering og fællesskab må vi
genopdage med venner, forældre og børnebørn. Konkret støtte og sammenhold
må påvirke det negative som utrygheden, depressionerne og følelsen aldrig at
være god nok.

100 En enkelt personlig tilføjelse. For et år siden spurgte jeg en gruppe yngre kvinder
om deres reaktion på den nuværende situation med krig i Europa, oprustning og
regeringens opfordring til at ”preppe”. Her viste sig en tydelig forskel på kvinder
der havde krige med i bagagen og de der kun havde den på afstand. Der var langt
større dystre vurderinger i den første gruppe og en afvisning af krig som prisen
for det gode liv.

105

På det større plan kan vi for eksempel lægge pres på vores regering om at støtte

110 op om den spanske regerings afvisning af at USA måtte bruge spanske luftbaser til angrebene på Iran. For Spanien viser en anden vej baseret på diplomati, styrkelse af international lov og samarbejde for fred.

Så til os der er her: Vi har sammen et stort og nødvendigt arbejde foran os.

115 Jeg vil slutte med følgende citat fra den østrigske forfatter Stefan Zweig, der på sin tid hudflettede militarisme og falsk krigspropaganda.

120 ”Nu vidste jeg endelig, hvilken modstander jeg skulle kæmpe mod – den falske heroisme, der foretrækker at sende andre ud i lidelse og død; den letkøbte optimisme hos de samvittighedsløse profeter, såvel politikerne som militæret, der uden skrupler lover sejr, mens de forlænger slagteriet; og bag dem hele det kor, de havde lejet, alle disse krigens ordgydere.”

Tak fordi i lyttede.

125

Kilde

Manuskript modtaget fra taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

130

Tags

8. marts-tale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/vibeke-syppli-enrums-tale-fra-8-marts-tale>

135

140

145